

UTRIKESUTSKOTTETS UTLÅTANDE 7/2000 rd

**Europeiska unionens regeringskonferens 2000
(IGC 2000); beslut med kvalificerad majoritet i
vissa GUSP-frågor**

Till statsrådet

INLEDNING

Remiss

Med stöd av 97 § grundlagen lämnade statsrådet den 20 september 2000 och 11 oktober 2000 utredningar till utrikesutskottet om planerna på att utvidga besluten med kvalificerad majoritet vid EU:s regeringskonferens 2000. Vid sitt sammanträde den 24 oktober 2000 beslutade utskottet att lämna ett utlåtande om utredningarna i den mån de gäller ändring av artiklarna om EU:s gemen-

samma utrikes- och säkerhetspolitik i unionsfördragen.

Samband med andra ärenden

Utskottet lämnade den 30 mars 2000 ett betänkande (UtUB 2/2000 rd) om statsrådets redogörelse "Finlands utgångspunkter och mål vid Europeiska unionens regeringskonferens 2000". I plenum den 7 april 2000 antog riksdagen ett uttalande i enlighet med betänkandet.

STATSRÅDETS UTREDNING

Förslaget

Vid regeringskonferensen föreslogs det att artikel 18.5 och artikel 23.2 i unionsfördraget skall ändras så att de särskilda representanterna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) skall utses med kvalificerad majoritet.

Dessutom har konferensen föreslagit att artikel 24 i unionsfördraget skall ändras till att rådet kan besluta med kvalificerad majoritet om att ingå ett internationell avtal för att genomföra en gemensam strategi, en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt. Om avtalet gäller ett område där det krävs enhällighet för interna beslut föreslås rådet alltså ha rätt att besluta om frågan med enhällighet.

Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet framhåller att det kan betraktas som genomförande av GUSP när särskilda representanter för GUSP utses. Redan med stöd av det gällande fördraget ingår detta i frågor som skall beslutas med kvalificerad majoritet. Statsrådet anser att de särskilda representanterna kan utses av rådet med kvalificerad majoritet.

Beträffande avtal som ingås med stöd av artikel 24 i unionsfördraget anser statsrådet att den andra pelaren blir effektivare, om internationella avtal för att genomföra en gemensam strategi, en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt får fattas med kvalificerad majoritet. Statsrådet ställer sig bakom förslaget att införa beslut med kvalificerad majoritet i artikel 24 i

den omfattning som de interna besluten fattas med kvalificerad majoritet.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

I betänkandet om statsrådets redogörelse angående regeringskonferensen ger utrikesutskottet inte sitt stöd till förslaget att införa beslut med kvalificerad majoritet i fler utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Vidare framhöll utskottet att frågan utan dröjsmål måste föreläggas riksdagen, om regeringskonferensen föreslår utvidgad tillämpning av beslut med kvalificerad majoritet. I övrigt omfattade utskottet hållningen i redogörelsen till utvidgad användning av beslut med kvalificerad majoritet i rådet.

Enligt vad utskottet har erfarit hänger de föreslagna ändringarna i artiklarna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken i unionsfördraget mestadels samman med andra beslut än de som ingår i andra pelaren. I det hänseendet kan de jämföras med de fall som nämns i artikel 23.2 i unionsfördraget och som redan med stöd av Amsterdamfördraget kräver kvalificerad majoritet.

Ändringen i artikel 24 har enligt utredningen från statsrådet att göra med ett praktiskt behov att ingå "enkla" administrativa avtal. Statsrådet

utgår från att de avtal som ingås med kvalificerad majoritet kommer att gälla mycket vardagsnära frågor. Enligt artikeln kommer avtalen i de frågor som kräver enhällighet i EU:s interna beslut fortfarande att ingås med enhällighet.

Utskottet håller fast vid sin ståndpunkt ovan, men håller med statsrådet om att möjligheten att besluta om avtal för att genomföra en gemensam strategi, en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt med kvalificerad majoritet gör den andra pelaren effektivare. Utskottet menar att det är motiverat att internationella avtal för att genomföra dessa instrument kan antas genom samma förfarande som unionens interna genomförande beslut. Utskottet omfattar också statsrådets hållning att de särskilda representanterna för GUSP kan utses med kvalificerad majoritet.

Utlåtande

Utrikesutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt i frågan.

Helsingfors den 26 oktober 2000

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Henrik Lax /sv
medl. Ulla Anttila /gröna
Tytti Isohookana-Asunmaa /cent
Bjarne Kallis /fkf
Antero Kekkonen /sd
Outi Ojala /vänst
Kalevi Olin /sd

Sirpa Pietikäinen /saml
Mirja Ryyänen /cent
Hannu Takkula /cent
Martti Tiuri /saml
Ben Zyskowitz /saml
ers. Petri Neittaanmäki /cent
Esko-Juhani Tennilä /vänst.

Sekreterare vid sammanträdet var

utskottsrådet Antti Pelttari.

